

MINDSZENT-SZEGVÁR

ÉS VIDÉKE.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 3 ftt — kr. Négy hóra . . . 1 ftt — kr.
Fél évre . . . 1 ftt 50 kr. Negyed évre — ftt 75 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Diamant Manó nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyílt-téri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Nevet utcáinknak.

A küszöbön álló népszámlálásnak elrendelésével egyidejűleg kötelességükké tettett a hatóságoknak a házszámok rendezése is. A többek közt az indíthatta erre a miniszteriumot, hogy a legtöbb községben, sőt még némely nagyobb városban is, a házszámozások körül a legnagyobb rendtelenségek mutatkoztak oly annyira, hogy házszám után bajos dolog lett volna rátalálni a keresett házra.

Nagyon helyén való volt tehát ez intézkedés, tapasztalni nekünk is van alkalmunk, mert míg községünkben az új számok ki nem osztattak, illetve függesztettek, eddig itt házszám után felkeresni és találni valamely házat, ugyszólván lehetetlen volt.

Ezen a bajon ma már, igaz, segítve van, az új számok kivannak osztva és a mely háztulajdonosnak tetszett, ki is függesztette, de vannak olyanok is — bár nem sokan — kik jonak látják ezt nem tenni.

A milyen kellemetlenségeknek volt szülőoka igen gyakran a rendetlen házszámozás, nem kevésbé kellemetlen az is, hogy utcáink legnagyobb része névtelen, miért is helyesen járt volna el előjáróságunk ha — mint a legtöbb helyen tették és teszik — a házszámozással kapcsolatosan e kérdést is megoldani igyekezett volna, mert községünk nem olyan kicsiny község, hol az utcák névvel való megjelölése elkerülhető volna.

Lapunkban kifejtettük már egyszer, hogy minő kellemetlen állapotot teremt az, hogy utcáinknak nincs neve, ezt ismételni nem akarjuk, de különben is fölösleges volna, mert tudja azt mindenki, van alkalma tapasztalni; egyedül azt célozzuk elérni jelen cikkünk által, hogy előjáróságunk és az erre hivatottak figyelme reá irányításuk erre a — hiinni merjük, hogy általuk szintén ősmert és alig hiszük hogy helyesnek, hanem inkább elodázhatonak vélt állapotra.

Községünk szegény, nem áll módjában a haza nagy embereinek nevét, emléket megörökíteni, ha már ezt nem tehetjük valami nagyobb szabású emlék vagy alapítvány által, tegyük meg még is úgy, hogy adjunk utcáinknak olyan neveket, melyeket nagyjaink viseltek vagy viselnek. Tudja meg a nép, hogy egy Kossuth, Deák, Petőfi, Arany stb. a nemzet becsülésére érdemes, emlékeket, hol csak tehetjük, megörökíteni kötelesek vagyunk.

Szép és hazafias cselekedet volna előjáróságunk részéről, ha utcáinkat a haza nagyjainak neveivel jelölné meg és e mellett még azt is elérnének, hogy egy

régóta érzett hiányon segítve lenne. Kérjük előjáróságunkat ismételten; tegyen ez irányban lépéseket, nem sok fáradságba és vajmi kevés pénzfeláldozatba fogna az egész dolognak keresztül vitele kerülni, miért remélni merjük, hogy lesz valami belőle.

Jelentés

az orsz. egyet. tanítói nagy-gyűlés lefolyásáról.

Előadta a „Csongrádmegyei tantestületek (alf. tan. egyet.)” 1890. okt. 5. és 6-án tartott közgyűlésén, S á g h y Lázár szegvári tanító.

Folytatás és vége.

Harmadik nap.

Aug. 23-án. Először is grf. Csáky Albin vallás és közoktatásügyi miniszter ur Ö nmltságának a gyűlés üdvözlő sürgönyére küldött következő válasza olvastatott föl: „Az egyetemes tanítógyűlés táviratilag hozzám intézett szívélyes üdvözlését lekötelezve, köszönettel vettem és melegen óhajtom, hogy siker kísérje a népnevelés fejlesztésére irányzott buzgólkodását.”

A gyűlés mai, harmadik napjának első tárgya „A népiskolai tankönyvek és ezek bírálata” volt; előadta Hoffmann Mór nagykanizsai tanító.

Határozati javaslatából főlemlítendő, hogy ő nem osztja azok nézetét, kik az elemi iskola részére a külön tankönyveket feleslegesnek tartják, mert az olvasókönyvek meg van a maga különös célja.

b) A magas tanügyi kormány által életbe léptetett birálati és engedélyezési rendszer továbbra is fenntartandó, de a népiskolai tankönyveket az erre kiválóan hivatott szakférfiak, t. i. képezdei tanárok s oly elemi iskolai tanítók, kik az oktatás és tankönyv irodalom terén maguknak érdemeket szereztek, bírálják. Végre ily birálatok után, ha azok a benyújtott könyvet elvetik, adassék ki a szerzőnek, hogy ő észrevételeit megtehesse, mielőtt a közoktatási tanács véglegesen határozná. Javaslata elfogadtatott.

A II. tárgynak „A tanítói köz-szellem fejlesztése az általános és kötelező megyei tanítótestületek szervezése és az egyetemes tanítógyűlések állandósítása által” előadója Sady K. János kassai ig. tanító volt. — Javaslatainak főbb pontjai:

a) A megye minden tanítója, tekintet nélkül arra: milyen jellegű iskolában működik, tagja legyen az általános egyletnek.

b) Képezzenek a vidéki egyesületek szerves egészet az egyetemes gyűléssel s legyen közöttük kapocs az egy. gyűlés által választott bizottság.

c) Tartassék minden 3-ik évben egyetemes gyűlés és pedig mindenkor az ország fővárosában.

d) Alakítson az egyetemes gyűlés egy 50 tagból álló bizottságot, fele részben a fővárosi, fele részben pedig vidéki tagokból.

e) Kéressék föl a magas közoktatásügyi kormány, hogy az egyetemes gyűlés költségeinek fedezésére az állami költségvetésbe évenként kétezer ftt fölvétessék.

Ezzel kapcsolatban tárgyalatott még „A magyarországi tanítók országos bizottságának szervezete” előadva György Aladár által.

Ennek főbb pontja ez: „A IV-ik egyetemes tanítógyűlés Budapest székhellyel 40 rendes és 10 póttagból álló országos bizottságot küld ki oly feladattal, hogy határozatainak végrehajtásáról és az V-ik egyetemes tanítógyűlés előkészítéséről gondoskodjék.”

Mindkét előadónak javaslata azon módosítással fogadtatott el, hogy az egyetemes gyűlés 5 évenként tartassék, a végrehajtó bizottság pedig 100 tagból — fele részben fővárosi fele részben vidékiből — álljon.

Ezen bizottságba egyletünkben Ferenci János elnökünk szintén be lett választva.

Ez után következett: „Az Eötvös-alap ügyének rendezése” előadva Péterfy Sándor által.

Előadónak azon jelentése, mely szerint a nmltságu vallás és közoktatásügyi miniszter ur megengedi, hogy az alapkezelés azon tanítók kezébe — kik egyszersmind az Eötvös-alapnak tagjai — tétessék le, örömmel vétetett tudomásul.

Még a szakosztályok működéseiről tették jelentések és pedig: Dömötör Géza a kisdiednevelők országos egyesüléséről, Nagy László a tanítóképző intézet tanárok országos egyesületének legutóbb tartott közgyűléséről, György Aladár pedig a népnevelési szakosztály működéséről számolt be.

Végre Lakics Vendel társelnök az egyetemes gyűlés nevében köszönetét fejezte ki a nmltságu vallás és közoktatásügyi miniszter urnak, a főváros nemes tanácsának és közönségnek, mind azon társulatoknak és egyeseknek, kik ezen nagy gyűlés előmozdításához akár anyagi, akár erkölcsi támogatással járultak. Szathmáry György elnök pedig lelkes, buzditó szavakat intézve a tanítókhöz, a gyűlést bezárta.

És ezzel az egyetemes tanítói nagy gyűlés a legszebb reményekre jogosítva fejeztette be.

Ha még a gyűlés rendes tárgysorozatához hozzá vesszük az ez alkalomra rendezett tan-szerkiállítás, szakszerű felolvasásokat, előadásokat és kirándulásokat, a kegyeletnek szentelt lélekemelő ünnepélyeket, valóban mindannyian, kik ott részt vehettünk, elmondhatjuk, hogy nemcsak gazdag tapasztalatokkal megrakodva, hanem a tanügy iránt új lelkesedésre buzdulva és hivatásunkban megerősödve tértünk haza.

Jelentésemet azon óhajttal fejezem be,

miszerint adja az ég, hogy az egyetemes tanítói gyűlés nagy munkája mindnyájunkra nézve áldást hozó legyen.

Levelek Csongrádról.

I.

Mit csinálnak Csongrádon?

Jelen tudósításunk címét tekintve, a kérdésre először azt telegyük, hogy: csatornát!

A t. olvasó gondolkozásba esik, hogy miféle csatorna ez? csak tán nem a régen tervezett — duna-tiszai csatorna ez?

Oh nem! hanem az újonnan tervezett csatorna ez, mely a Pestmegyéből Csongrádra özőnlő, régebben vadviznek, most pedig szakadó viznek nevezett víztömeg lebecsajítására készülő csatorna lesz ez.

No hát keserves állapot is volt ez Csongrád érdekelt birtokosságára nézve, midőn tavaszi időben egy felől a Tisza áradásától rettegve, más felől a vadvizektől remegve töltötte nyugtalan napjait s még éjjeit is!

Már most a dolgon aként akarnak segíteni, hogy az ugynevezett Vidre és Csukás ereket egygyé olvasztva, Csongrádváros nyugati sarkán a szőlők között akarják a Tiszába leereszteni.

Szép terv, mely ha sikerül, igen sok baj és aggodalomtól menti meg az érdekelteket, csak osztán a fölvet 160,000 frt kiadásból a helytelen gazdálkodás miatt három ennyi ne legyen a kiadás!!

Egymást érik nálunk a jótékonycélra rendezett előadások, táncvigalmak stb.

Az izraelita jótékony nőegylet egy zeneestélyt rendezett az iskolába járó gyermekek szegényei ruba segélyezésére, közreműködtek nagy részben a keresztények is, mert a fő, az estélyt adó maga is keresztény volt, Predics L. testvérével, ki őt — mint hegedűst — zongorán kísérte. A dalárda a polgár iskola tanára által adatva s tanítva rendeztetett. Pár izraelita is fölolvadás által tüntette ki magát. Az estély tiszta jövedelme mintegy 40 frt volt.

Majd a polgárikör rendezett Katalin bálát saját háza javára, de mert az iparosok közül többen nem lettek ide meghiva, megnehezelve, ugyan ekkor egy másik Katalin bálát rendeztek s így egymást rontva, még is az elsőnek

mintegy 30 frt tiszta haszna maradt, míg az utolsóknak??...

A most keletkezett ifjusági-kör pedig az év végén szándékozik ismerkedési cím alatt egy társasestélyt — mely táncvigalommal lenne összekötve — rendezni, hova az iparos ifjuság is meghivatik az értelmiségi ifjuság által.

Az elhanyagolt tűzoltóság is — mint a helyi lapból olvassuk — életre szándékozik kelni, még pedig aként, hogy a főszolgabíró hivná össze az illetőket, akik még léteznek a tűzoltótársulattól. No hát ideje is volna már valamit tenni ez ügyben, ha azok nem tesznek semmit, akiknek ez kötelemek volna, kiknek egyike szándékosan ignoráltatik, tehát tolazkodni nem akar... A másik pedig úgy okoskodik: Ti most mindenhatók vagytok, tegyetek amit akartok, nem akarok dolgaitokba avatkozni...

No hát valahára megszületett az utcák kikövezése, illetve téglázása eszméje is nem csak, de a megye által meg is kereszteltetett, minthogy jóváhagyatott. Régen kellett volna már ennek megtörténni, de voltak, kik féltették népszerűségüket s hagyták a dolgot a régi menetén.

Szó van róla, hogy az utcák is részben új nevet nyernek... No hát az a Gatyaszár, Mernyo, Kacsá fűrésztő, Lapát stb. nevű utcák nevei nem épen diszesek! s lehetne a haza nagy fiai — kik a küzdőterén s irodalomban kitüntették magukat — neveikre keresztelni el az utcákat és tereket. Vannak: Rákócy, Kosuth, Petőfi, Arany, Bém stb. nagy neveink, melyek a lapát, a gatyaszár stb. helyett igen szépen hangzanának.

A lakodalmak még mindig tartanak s örülünk, hogy már végök lesz egy időre, mert bizony a sok becsipett egyén kaptos fővel sok rosszat tesz s nem csak az ablakokat verik be némelyek, de még egymás fejét is, melynek a folytatása osztán a bírónál következik.

A piac befásítása nem hanyagoltatik el, mert ahol a mult nyári nagy szárazság miatt a fák kivesztek, oda újonnan ültetettek a fák.

Ami eddig ritkaság volt itt, betörés is történt és pedig Faragó Mihály nagy birtokosnál, ugyan is valami jó madár — midőn senki sem volt otthon, egy ablakot kifeszítve, betört a lakásba, de szerencsétlenségére pénzt nem talált, tehát elemelt száz szivart s egy revolvert. Erősen utánna vannak a csendőrök,

hogy a betörőt megesiphessék, de még eddig nem lelték föl.

Morotvai.

II.

Csongrád városa a népnevelésnek.

Az 1868-ik évi 38. t. c. 27—28 §-ai egy teremre 60 gyermeket és egy gyermekre 8—12 négyzetgözt tért számít; a 34. §-a meg kimondja, hogy a fiu és leány gyermekek elkülönítve tanitassanak s egy tanító keze alatt 80 gyermeknél több ne legyen. E népoktatási törvény azonban „takarékoskodási“ szempontból Csongrád városra nem vonatkozik; e város intézői azt tartják: rájuk e törvény nem törvény; jelszó: a „takarékoskodás“! de csak a tanügy bérére, ha ugyan volna bére. Szerintök egy tanító éppen úgy taníthat 120—160 gyermeket, mint 60—80-at; a tanítót csak nem kiméjük, gondolják, azért kapja a nagy fizetést (300 frt) hogy tanítson, ne csak a fogát piszkálja.

No te ujiskolai tanító, fogadat piszkálni csak nem érsz rá? Megáldott az Isten ugyancsak leánynyal és gyerekekkel. Fiu 78, leány 86, összesen 164. Ez mégis sok, egy osztályban, no de marad ebből még ki év végéig 20—30, vigasztaljon az egy, mondá a kétségbeesett tanítónak egykori jó ismerőse.

De még ezen kívül ne add sokért, hogy ily hirneves városban tanítószkodol, a melyről még a „Padagogiai-Szemle“ mellék füzetének novemberi száma is szórul-szóra így nyilatkozik: „Szeszélyes Tisza kanyargós mentén lapul Csongrád városa. Szívós magyar a lakója, szárnyán hordja a hir, jólét öleli két kezével. Iskolája emeletes — ily helyen már csak fenékgig tejfől minden. Rendem vitézei! ott aztán selyem az élet! két esetből magyarázom ezt. Egyik esetben 300 forintos (ráadás 40 ft földilletmény, két izben fizetve: 1890. év február és július hónapokban) tétetik közé a bámuló világ általános csodálkozására; a másik még eredetibb: szintén 300 frtot ígér a tanítóknak és 1/4 hold szőlőt, melynek ez idei terméséhez semmi köze! Hogyne! kopik a foga, minek utánna nem ő kapálta. Egyébként tiszta a sor! legalább könnyebben véglegesítik, miután józansága teljesen konstatáltatik. Hatalmas emberszeretet! háromszoros vivát néked. No én, hatszorosát kívánok neked!“

Logográf.

TÁRCSA.

A „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ eredeti tárcája.

A föltámadt vőlegény.

(Beszély.)

Folytatás.

Elvirára e sértő gunyos szavak tör gyánant hatottak, mert érzé azok igazságtalanságát de éppen büntelenségének e tudata, a sértett női büszkeség s fájdalom, szokatlan erélyt kölcsönzött neki s lecsilapodottan így felelt: „Atyám, szavaid sértenek, az ifju, kit az imént láttál, becsületes s ha Isten is úgy határozta, jövendő férjem s én elvagyok határozva, hogy vagy hozzá megyek nőül, vagy senkihez. Ez szilárd határozatom.“

„Ez végső szavad, leányom... úgy veszel el: im fogadd atyai át...“

Egyszerre két erős kar ragadja meg hátulról a gróft s erőszakosan meggátolja őt ez irtóztatos szó kimondásában.

Dühösen fordult hátra Málly s im ugyanazon ifjut látja maga előtt, kit az imént látott egy kémhelyről leánya előtt térdelni s kit már akkor felismert, mint a karperec megtalálóját.

Dühe annál nagyobb volt, mert mult látogatása alkalmával megismerkedett szerény viszonyai-
val s így tudta, hogy egy egyszerű szegény ember, kiről soha nem tételezte volna fel, hogy még leányára merje vetni tekintetét. S most ez merészelte leányát elcsábítani, az ő egész boldogságát, összes reményeit tönkre tenni s most még hozzá mert nyulni... dühe a legmagasabb fokra hágott.

„Aha! a szerelmes Romeo, előbujt már gyáva rejtékéből! Még te szemem elé mersz tolazkodni, még hozzám mersz nyulni szentségtörő kezeiddel... te álnok csábító, ki tönkre tetted boldogságunkat, ki megzavartál legszebb terveinkben. Tetted világosan elárulja hitvány-ságodat s mint egyszerű tolvajjal bánok veled. Tolvaj vagy, mert megfosztottál mindentől, ami előttem drága volt... vessz el tehát nyomorult!“ s e szavakkal hirtelen egy kétlövetű pisztolyt rántott ki benső zsebéből s az ifjura irányzá... Egy dörrenés — s az ifju élettelenül zuhant a földre...

Erre a gróf hirtelen saját szívének irányzá — de a kakas eredménytelenül csattant... Eldobta tehát s most egy ujján levő gyűrűnek egy rejtett gombját megnyomva, szájához tartá: Elvira majdnem öntudatlanul kapott a gróf karjai után, — de a méregből már egy adag

a szájába futott... Málly lenyelte s végső erőlködéssel eltasztva leányát ingadozni kezdett s lebukott ő is a levéllel borított földre.

Elvira ekkor kezdett magához térni rémültéből s majdnem önkivületi állapotban rohant ki jajveszékelve a kertből s kiáltására csakhamar a kertbe gyűltek a házbeliek s rémülten látták az eléjük táruló iszonyu jelenetet.

Ott feküdt a viruló ifju teste élettelenül; mellette az agg grófé... mindkettő egy szenvedély, egy hagyományos előítéletnek lettek áldozataivá; oda csoportosult a cselédség köréjük s csakhamar az orvos is megjelent.

Megvizsgálta először a gróft; még élt. Gyorsan ellenmérgett vett alkalmazásba, beadta azt a grófnak, ki némi életjelt adott még magáról. Azután az ifjuhoz ment. Keble még meleg volt kissé, de szíve nem dobogott már többé! Mozdulatlan merevséggel feküdt a földön s az orvos konstatálta a halált...

Elvirát e hir ájulásba ejté s eszméletlen állapotban vitte fel őt a cselédség lakosztályába.

Gerőt a szerencsétlenségről értesített szülők elszállították szülőhelyére s két nap mulva ott tétetett le közrészvét mellett a családi sírholtba...

Helyi és vegyes hírek.

— A mint értesülünk a dec. 7-én, tehát ma vasárnap a helybeli tanító testület által adandó első nép-estély programja a következő lesz. 1. Föt. Keller Lajos plebános intéz buzditó beszédet a néphez, röviden kifejtve a népestélyek célját. 2. Gelsy Péter tanító szavalja Viz Zoltán ez alkalomra írt költeményét. 3. Ugyancsak Gelsy Péter tart felolvasást a magyarok bejövételéről epizódokban gazdag történetéből. 4. Béres Albert tanító egy közegésztégügyi cikket olvas fel. Ez érdekes program nyomán újból fölhevítjük az estélyekre a nagy közönség figyelmét, mert azok célja kétség kívül jóhatású lesz népünkre.

— Községi közgyűlésről szóló tudósításunk egyrészt térszűke, de leginkább lapunk szerkesztőjének hirtelen bekövetkezett megbetegülése miatt maradt ki jelen számunkból. Szoban forgó referátát jövő számunk hozza.

— Viz Zoltán „Költemények“ című műve, melyet lapunk kiadóhivatala ad ki, az elmúlt héten hagyta el a sajtót s így az már a közel napokban megfog küldetni a megrendelőknek. E helyütt felhozzuk, hogy említett műre a megrendelések még mindig elotogadtatnak.

— Statisztika. A lefolyt november hó-ról a népmozgalmi adatokat a következőkben állítjuk össze. Született fi: 25, nő 23, összesen 48. Ezek közül törvényes 46, törvénytelen 2. Halva született 2. Meghalt fi 18, nő 17, összesen 35. Ezek közül meghaltak az 5-ik életév végéig fia 10, leány 9, nem házas fi 8, nem házas nő 3, házas férfi — házas nő 4, özvegy férfi: — özvegy nő 1. Házasságra lépett 41 pár.

— A vadászat köréből. Mint hiteles forrásból értesülünk, örgróf ur a szokásos téli vadászatokat családi körülményeknél fogva nem tartja meg, de azért 1300 drb. nyulnak kell megválni az uradalmi kedvező otthontól, csak hogy ezekre az egyszer kedvezőbb sors várakozik, mint a puska tűz által kimúlt elődeikre. Ugyan is Örgróf ur egy külvilágreszi konzorciumnak adott el 1300 drb. nyulat, a konzorcium e nyulakat tenyész nyulaknak vásárolta, s így élve szedik össze s szállítják vasútra. A nőtény nyulak darabja elkelt 3 frt 50 krért, hímeknek darabja 2 frt 50 kr. s így 6 frt párja. Az összefogdosás iránt igen sokan érdeklődnek s szép számú közönség készül e szokatlan módját a vadászatnak megtekinteni.

— A színészek egy havi itt időzés után az elmúlt csütörtökön távoztak el községünkben. Működésük újabb színhelyéül Dorozsmát választották.

— Hosszúra nyúlt, keserves ábrázattal állított be a múlt héten egy Gémes József nevű fiatal ember eljárásunkhoz és ott előadta, hogy Szentesről jött, hol különös kegyelemből 3 napot volt szerencsés a kir. járásbírósi bíróság börtönében ártatlanul tölthetni. Ugy történt ez a nem mindennapi eset, mi különben igazán megesett, hogy egy Gémes József nevű embert verekedésért a járásbírósi bíróság 3 napi börtön elszünetelésére ítélte. Az ennek szóló idézést másik, de szintén Gémes József nevű egyének kézbesítették, ki aztán az idézéssel a kitűzött napra pontosan beállított a járás bírósihoz, itt mindjárt nyakon csipték és minden tiltakozása dacára bekvártélyozták a dutyiba. Állításaként — váltig hangoztatta ártatlanságát, de arra mind annyiszor az volt a válasz, hogy minden bűnös vagy elítélt ártatlannak szokta magát mondani, következésképp: ő sem lehet ártatlan. Ha már úgy van, jó lesz minden halandónak megjegyezni s ha valakit a Gémes Józsefet ért szerencse érne utól, legjobban teszi, ha magát bűnösnek vallja, hátha ez esetben hiszik el majd hogy ártatlan. Különben nem tudjuk, hogy Gémes tette valami lépést ez ügyben, de az áll, hogy községünkben, hol igen sokan viselik a Gémes nevet, könnyen előállhat az, hogy nem az igazinak kézbesítik a kézbesítendőt.

— Farkas Györgyöt, a közelben itt volt szintársulat egyik tagját, kedden este, a mint az előadásról lakására volt menendő, súlyos baleset érte. Ugyanis a járdán megcsuszott s lábát kifecamította. A fájdalomában lehetetlenül ott vergődött öreg embert az éjjeli örök találták fel, kik által lakására s szállították.

— Vándor madarak. Nem amolyan két szárnyu madarokról van szó, melyek tavasszal jönnek, őszkor pedig eltávoznak, hanem olyanokról, melyek télen, nyáron, szóval minden időben költözködnék. Az ilyenek közé tartozik Takács János orosházi illetőségű süttő segéd is, ki a múlt héten szerencsétlenül községünket megjelenésével. Legkevésbé van oka örülni ide jövetele fölött egyik helybeli korcsmárosnak, hova betért Takács uram és rendelt mindent a mi jó és drága; még azt is megoszelekedte, hogy a mulatás fáradságait kipihenendő — szobát rendelt. Reggelre kelvén aztán az süttő ki, hogy nincs pénz kifizetni a kontot. A korcsmáros szíves viszonzásul azt tette, hogy a vendég urnak munka könyvét elvette,

mivel pedig ez Takácsnak nem volt inyére, bepanaszolta a híroságnál a korcsmáros. Panaszának előadása körben sűrűn hangoztatta, hogy ő nagyon ért a törvény „paraglafusokhoz“, az pedig rendeli, hogy a munkakönyvet elvenni nem szabad. Valahogy, nagy nehezen, még is csak megosinálódott ezen ügyhen az igazság, míg ellenben az „Oroszlán“ vendéglőben bíró Keresztes Jánosnak sehogy sem lehetett. E korcsmáros még jobban megjárta egy másik vándor madárral, kit csupa szánalomból több napon át élelemmel látott el és lakást adott neki. Ugy gondolkodott az illető, hogy ennyi szivességet dukál meghálálni, meg is hállalta olyaténkép, hogy míg a korcsmáros és családja aludtak, a napi árulást — mintegy 5—6 frtot — magához vevén, szépségesen elinalt.

— Szentes város önálló törvényhatóságá váló átalakulásának ügye úgy látszik, komolyabb stadiumba lépett. A f. hó 2-án tartott városi közgyűlésen tárgyalatott Sima Ferenc és társainak erre vonatkozó indítványa s a közgyűlési határozat az lett, hogy az indítvány tanulmányozásával egy bizottság bízott meg. Mi a magunk részéről Szentes város azon törekvésért, mely által saját előrehaladását igyekszik elérni, csak örömmel vennénk tudomásul, ha egyszersmind nem érintene bennünket fájdalomassan az, hogy az esetben, ha az általuk óhajtott célt — városuknak önálló törvényhatóságá váló átalakulását — elérik, Csongrád-vármegyét komoly válságok elé fogják sodorni. Ma még az egész ügy behatóbb tárgyalásába nem bocsátkozunk, be várjuk a bővebb részleteket.

— Szivélyes fogadtatás. Egy helybeli iparoshoz bekopogtatott egy k...i fiatal mester mint kérő, s miután az apa a beszerzett a l a p o s információk után arra a meggyőződésre jutott, hogy a kérő derék, törekvő fiatal ember, jóra való családból származik, tehát olyan, kinek oldalán az ő kedves leánya bizonyára felleli a földi boldogságot — szívesen adta meg beleegyezését a frigyhez. Az elmúlt héten az esküvő meg is történt s annak rendje és módja szerint, a mint dukál is, átvitték a menyeeskét K...ra. A lakodalomnak az a része, melyet mulatságnak neveznek, ott folyt le, még pedig egy kissé szokatlan eseményekkel kicifrázva. Történt ugyan is, hogy a leányos háztól a közeli rokonok és meghívottak, tehát a násznép, szintén átment a lakodalmassal menettel.

IX.

Amint Gerőt elszállították, mely szomorúságba esett a Mállay család is, mert a ház ura, a gróf súlyos betegen feküdt ágyán. Mellette Elvira megtört alakja virrasztott. E néhány nap eseményei oly mélyen hatottak rá, annyira tönkre tették őt, hogy ismerősei alig ismertek reá.

Minden reménye, szíve boldog álma egyszerre eltűnt a sors kegyetlen közbelépése által!

Végtelen árvának s elhagyatottnak érezte most magát s csak még atyja életének megmentése lett egyedüli célja életének.

A gyilkosság meg lett állapítva Gerónél, ép úgy mint a mérgezés a grófnál, de a rendőrség nem bírta az eseményt megmagyarázni; semminek sem jöhetek biztos nyomára s csak sejteni lehetett a valót azokból, miket a körülmények elárultak.

Elvira az okot elkerülve, csak annyit tudott mondani, hogy látta amint atyja és Anday összeszólalkoztak, de a heves vitát nem nézhette tovább... nem futhatott közjök, hogy megakadályozza a tetlegességét, mert a rémület helyéhez láncolta őt; tehetetlenségében eltakarta szeméit, hogy ne lássa atyja borasztó tekintetét. A durranás fölírta őt a fájdalom

okozata zsidbadásból s midőn föltekintett, Andayt a földönfekve s atyját mellette állni látta vérbenforgó szemekkel. Épen akkor értette ajkához a mérget tartalmazó gyűrűt; végerősítéssel igyekezett atyját szándékában meggátolni, de karjai erőtlének voltak hozzá s nem menthette meg őt többé.

E vallomásból világossá vált ugyan, hogy a gróf a vita hevében meglötte Andayt s aztán önmaga mérgezte meg magát; mindazon által az indító körülmények megtejtethetetlenek maradtak.

A gróf folyton lázban volt, zavartan beszélt össze-vissza s így nem lehetett őt kérdőre vonni. A rendőrség várt tehát, míg észre tét s addig a kutasásokat beszüntette.

A városban roppant feltűnést keltett az eset s az esemény rejtélyessége többféle magyarázatokra adott alkalmat s nagy izgatottságba hozta a lakosságot.

Végre hosszas betegségéből lábadni kezdte a gróf. Láza kisebbedett, azonban bsszéde még mindig értelmetlen volt s azért vártak, míg teljesen fölgyógyul.

Néhány hét múlva már fel is kelhetett s az orvos megengedé neki a kertben való sétát s néhány nap múlva teljesen helyre jött az elég korán alkalmazott ellenmérög hatása kö-

vetkeztében. Meggyógyult, de csak testileg, mert lelke beteg maradt... a gróf megőrült. Folyton rémekkel küzdött, kik boszut állni jönnek rajta, majd képzelete a meggyilkoltat idézte elő s ő folyton szenvedett látománnyai miatt... gyilkosságának tudata megfosztá őt értelmétől.

A törvényszék szánalommal bocsátá őt baza. Nincs ott szükség emberi büntetésre, hol Isten volt boszuálló!

Az emberek, kik a megtört, elsoványodott alakkal találkoztak, ki merőv szemekkel nézve maga elé támolygott inkább, mint járt az utcán, nem ismertek rá benne s délceg járásu arisztokratikus alakra...

Gondolhatjuk, mily fájdalmakat kellett kiállnia Elvirának, midőn szeretett atyját, egyetlen támaszát e nagy világban ily állapotban kelle látni naponta; folyton ama emésztő tudattal birni, boldogsát, szerelmét, mindenit örökre sötét hantok takarják előle... a bánat őt is kezdé megtörni.

(Folyt köv.)

Meg is érkeztek szerencsésen. Eddig minden úgy történt, a mint történie kellett, hanem mikor már a fogadtatásra került a sor, tapasztalhatta a násznép, hogy sok minden elmaradhatott volna s viszont sok mindennek nem lett volna szabad elmaradni, mert a helyett, hogy a násznépet szívesen fogadták volna, úgy viselkedtek, hogy azok jónak láták a megérkezés után nem sok időre a hazajövetelről gondoskodni és erre az előkészületeket meg tenni. Erre következett azután az igazi része a mulatságnak, mi állítolag abból állt, hogy a násznép némely tagját jól helybenhagyták, azok pedig, kiknek sikerült az irhát sértetlenül hazahozni, csak is az által érthették el, hogy keréket oldottak. Ugy beszéltek, hogy a főrendezője e dolognak a főlegény borral telített öcsese volt, kinek szívesen voltak segélyére a többi közeli hozzá tartozók. Hisszük, hogy az illetők erre a rendkívüli fogadtatásra még igen sokáig vissza emlékeznek csak hogy — nem szívesen.

Az állami közép-ipariskola igazgatóságától közlés végett a következő sorokat vettük: A lokomobil- és eséplőgépek tanfolyama, melyet az állami közép-ipariskolánál a Nagymélt. Kereskedelemügyi m. kir. Miniszterium évenként rendezni szokott, január hó 2-án nyílik meg s március hó végéig tart. E tanfolyamon a gőzmozgony (lokomobil) és a különböző cséplőgépek szerkezete és kezelése fog taníttatni. Tanulóul felvételtnek a 18. életévüket betöltött, irni és olvasni tudó önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyárak főbb munkásai, továbbá gazdatisztek, birtokosok, géptulajdonosok. A belépők erkölcsi bizonyítványt tartoznak előmutatni, a nem önálló munkások ezen kívül, ha munkában állanak, a munkaadótól kiállítandó munkabizonyítványt, ha nem állanak munkában, munkakönyvüket tartoznak benyújtani. A tandíj 5 frt, a mit előzetesen, a beiratkozás alkalmával kell lefizetni. A beiratások f. évi december 15-től január 2-ig tartanak az intézett helyiségében (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8 sz.) Vidékiek a tandíj beküldése mellett levélben is iratkozhatnak. A vidékről jövő tanulóknak január 2-ig nem szükséges személyesen megjelenni az intézetben.

A Mikulás-nap eredete. Tegnap volt sz. Miklós püspök napja. Ez alkalomból érdekesnek tartjuk életemből azon adatot felhozni, mely a gyermek világra oly kedves Mikulás-napi ajándékok szoká-at örökíté meg a nép között. Sz. Miklós püspök ugyanis a sz. hagyomány szerint Lycianak Patarai nevű városában születve, midőn még mint ifjú megtudta, hogy egy oda való szegény polgár három eladó lányát nem tudja férjhez adni és már azok erényét vásárra akarja bocsátani, éjnek idején az ablakon annyi pénzt dobott be, a mennyi egy leány nászhozományául elégséges volt. Miután ezt másodszor és harmadszor is tette, mind a három leány tisztességes férjét kapott.

Erdekes karácsonyi képes árjegyzék. Hazánk legnagyobb műipartára a budapesti Kertész Tódor cég (Dorotya utca 1) a kara-

csony és újév alkalmából ismét egy rendkívül érdekes képes árjegyzéket bocsátott ki, melyet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküld. Időszerűnek tartjuk ez árjegyzékből egy részt közölni, hogy a közönségnek e nagy cég versenyképességéről fogalma legyen. A dohányzó asztalra: dohányzó készlet tálcán öt darabból álló 14 frt. 50 kr. Dohányzó asztal 6—50 frt. Dohánytartó ércből köedény betéttel 3,75-től 20 frt. Gyufa és hamutartó. Automat cigaretta készítő mely egyszersmind dohányszelence is 2 frt. Houblon cigaretta-papír szópókával száza 25 kr, tömő hozzá 30 kr. Szivarvég levágó asztalon 150 kr. Tajték-szipka borostyánkővel 1,60 krtól 3 frt. stb. stb. A butorzatot kiegészítő diszmű áruk közt vannak: asztali gyertyatartó párja 2,40 kr. Asztali csegetyű 80 krtól 2 frt. Agas gyertyatartó párja 4,20-tól 8 frt. Tentatartó 1,60 kr. Nikelirozott levélnyomó 2 frt. Felfüggeszhető diszes hévmérő 1,40—2,50. Teljes íróasztalkészlet 9 ftről 100 frt. Képeret masszív ércből 4,50—10 frt. Faldisz-tálak 2,60-tól 5,60-ig. Érekanecs szobadisznak párja 4,85—880-ig. Diszes oszlopok fekete politirozott fából párja 20—32 frt. Látogatógéjtartó 3,60—5. frt. Ugyan ilyen disz-állvány 11,75 kr. Diszes kuleszekrény 15 frt. fénykép albumok 1,80-tól 10 frt. Fénykép par-á-ventek 2,40-tól 70 frt. Nőimunkakosár berendezve 6,40-tól 24 frt. N. cessaire berendezve 2,50-től 39 frt. Illatszerek 4-től 15 frt. Ugyanez neccsairrel 10 frt. 3 oldalú női tükör 10-től 15 frt. Ezüst karperec aranyozva 2,40-tól 2,80-ig. Uj francia Raisin méltú 1 frt. Meglepő apró diszes holmik (Nippes) hölgyeknek és leányoknak etagerre és varróasztalra. Diszes japáni tárgyak, többek közt keztyűdoboz 1,50-től 4 frt. Teadoboz 2,50—5 frt. Legyező 10 krtól 15 frt. Japáni napernyő 60 krtól 16 frt. Japáni tálcák 70 krtól 5 frt. Különösen nagy a választék csillogó fényes karácsonyfa diszekben, melyekre nézve az árjegyzék bővebb felvilágosítást nyújt. Egy egész gazdag karácsonyfa-diszlet rendkívül számos csillogó fényes tárgygal 5 ftről 20 frt. Biztonsági vas-karácsonyfaállvány 2,50—4,50 frt. Gyermekjátékszerek: Uj Revotina zenélő 1,40—1,80 frt. Birkózók 80 kr. 1 frt. Kard, puska, dob, csákó együtt 3 frt. Kétfogatu kocsi 2—6 frt. Berendezett istálló 2—4 frt. Uj önmozgó taliga, csacsival 1,20 kr. építő kocka, hintaló. Velocipéd 8—14 frt. betűjáték, Fröbel-féle játékok, hinta, szobatornakészletek, laterna magika. törhetetlen babák, kis varrógép 3,50 kr.; tűzhelyek, edénykészletek, perselyek, berendezett játékszekrények 15 ftről 50 frt. a játékasztal számára, kártyaprés, domino, sakk és tombola játékok, roulette és különféle társasjátékok nagy választékban, könnyen előadható büvész mutatványok, kedélyderítő tréfás tárgyak, Háztartási eszközök u. m. orosz réz vagy tom-pak, samovár 14—40 frt. tea asztalok 9 ftről felfelé, sütemény álvány 1 frt., vajtartó 80 kr., likör-készlet 2—20 frt. szodaviz készítő 7—15 frt. Lovagló, vadász és sportolókban a választék oly nagy, hogy azokat itt felsorolni nem lehet és ezekre nézve az árjegyzék

bővebb felvilágosítást nyújt. Ugyanez áll az utiszerek és finom bőárakra nézve is, melyek közt a szivar, cigaretta és pénztárcák nagy helyet foglalnak el és a ki a cég képes árjegyzékét magának meghozatja, sok hasznosat fog benne találni.

Szerkesztői üzenet.

K.—L. urnak Tömörkényen. Panaszokat tartalmazó közleménye csak az esetben jelenhetett volna meg, ha teljes névaláírással küldte volna be. A ki vádol és kinek vádjai igazak, annak nincs oka a névtelenség köpönyegébe burkolodnia.

Felelősszerkesztő és kiadó tulajdonos
Diamant Manó.

Nyílt-tér. *)

Tisztelt szerkesztő ur!

Becsés lapja f. évi nov. 2-ik számában „Ártatlan tréfa“ cím alatt egy újdonság jelent meg. Erre vonatkozólag a néma sornak szíves közléstét kérem:

Ugyanezen éjjel egyik helybeli kávéházban több előkező zsidó fiatal ember mulatott, ezek egyike igen kitüntette magát az által, hogy előbb a jelen volt parasztokkal, majd pedig nuzsikus cigányokkal veszekedett. Hogy melyik tett szebb: egy szép kis leánynak éjjeli zenét adni, vagy pedig az említettekkel veszekedni? azt a t. olvasó közönség ítéletére bízom megjegyzem, hogy az „ártatlan tréfára“ ártatlan válaszom azért jön ily későn, mivel még csak most értesültem róla.

Tisztelettel

egy a verekedésnél jelen volt.

*) E rovatban a közlöttekért nem vállal felelőséget a Szerk.

Miért kedvelik annyira a Horony-Kőpítő-szekrényeket?

Mert nem válnak értéktelenné egy néhány nap múlva, mint a többi játékszerek, hanem a gyermekeknek évek hosszú során át mulató és oktató foglalkozási szerit szolgálunk, és a hosszú időtartamot tekintetbe véve a legolcsóbb játékszerek. Továbbá, mert az igazán pompás miniat. utánépítéssel a szülőnek is kellemes mulatságot szerez és minthogy mindégylek szerény szabályszerűen kiegészíthető. A ki egy kevésbé értékes utazás vétele által nem akarja maga magát megcsalni az utastársa vissza minden szekrényt melynek osomagolásán czgúnk valamint gyári jelvényünk „a veres Horony“ hiányzik.

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve.
Richter F. Ad. és társa, Bécs, Ulla Hiltluga 4.

A tantestület által javasolt és Csongrádmegye tanfelügyelősége által használni engedélyezett

iskolai tankönyvek

eredeti bolti áron, nemkülömben

naptárak 1891. évre

nagy választékban kaphatók

DIAMANT MANÓ

könyv, papir- s irodaszer kereskedésében Mindszentben.